

рівень теоретичних і практичних знань та укласти угоди про проходження практики з подальшим працевлаштуванням своїх студентів.

Певну увагу доцільно приділити питанню неформальної освіти. Цей чинник не випадково розглядається як конкурентоутворювальний. Він охоплює різні аспекти життя: участь у політичному русі чи партії, виконання громадських чи волонтерських робіт, участь у діяльності молодіжних організацій, групах за інтересами, спортивних клубах тощо. В країнах Заходу підкреслюється важливість цього виду освіти та значущість її організації на тому ж рівні, що і формальної. Соціальна активність людини вказує на ступінь її психокультурного розвитку, задіяність у суспільному житті, адаптованість до соціального середовища.

*Коротюк З.М.,
методист, в.о. завідувача
навчально-методичного центру
психологічної служби і
соціальної роботи ТОКІППО*

ПСИХОЛОГО-МЕТОДИЧНИЙ СУПРОВІД ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ОСОБИСТОСТІ ВЧИТЕЛЯ У ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ

**Перед людиною до розуму три шляхи:
шлях роздумів – це найбагородніший;
шлях наслідування – це найлегший;
шлях особистого досвіду –це найважчий.
(Конфуцій)**

Сьогоднішня ситуація в державі, зміни які відбуваються у суспільстві, зокрема в освіті, спонукають особистість учителя до змін у самій особистості. Останні неможливі, якщо немає бажання змінюватись. Це час історичних підсумків і народження нових ідей, період активного розвитку та оновлення соціально-економічної, суспільно-політичної сфер життя, вироблення і впровадження нових технологій. Ключова роль у системі освіти належить учителю. Саме за допомогою діяльності педагогічних працівників реалізується державна політика. Нині змінюються і погляди на вчителя як носія культурно-історичної спадщини, загальнолюдських і національних цінностей. Педагог сьогодні перестає бути для учнів єдиним джерелом знань, тому він має постійно здобувати й узагальнювати нові знання з різноманітних джерел і володіти технологіями їх передачі у такій послідовності (або в такий спосіб), щоб в учнів формувалися вміння відшукувати інформацію, виробляти (продукувати) нові знання, зіставляти, систематизувати, використовувати їх у житті, а школа в усі часи була і залишається своєрідною моделлю, дзеркалом, яке відбиває життя і проблеми суспільства. Тому освіта сьогодні – важливий

чинник управління змінами суспільства, вона має стати засобом підвищення добробуту громадян, чинником економічної стабільності і гарантом безпеки регіону, країни.

Важливою стороною професійної діяльності сучасного вчителя є поглиблене самопізнання, співвіднесення своїх особистісних особливостей з вимогами гуманістичної орієнтації у педагогічній взаємодії. Йому треба володіти не тільки професійними знаннями і вміннями, а й уміти творчо змінювати свою особистість з використанням психологічних знань відповідно до об'єктивно існуючих морально-духовних цінностей суспільства з урахуванням власної індивідуальності та інноваційного розвитку в діяльності. Інноваційність – ознака сучасного суспільства, об'єктивна реальність, яку потрібно усвідомити та прийняти.

Логічним є висновок про те, що впровадження інновацій в освіту є і необхідністю, і вимогою, і завданням, й об'єктивною реальністю. До того ж, педагогічна готовність до інноваційної діяльності забезпечується: особистісним і професійним вдосконаленням учителя, роботою зі своїм внутрішнім «Я», вірою в неповторну індивідуальність дитини, бажанням допомагати їй у розвитку, вдосконаленням системи школи, тієї духовної атмосфери, де відбувається творча взаємодія і самопобудова особистості педагога і школяра.

Школа сьогодні відчуває потребу в учителіві, який постійно прагне до творчого пошуку, має навички дослідної, експериментальної діяльності, вивчення, узагальнення, впровадження педагогічного досвіду, високий рівень інформаційної культури, вміє інтерпретувати новий зміст освіти в методику навчання і виховання, здійснювати аналіз результатів професійної діяльності як своєї власної, так і педагогічного та учнівського колективів.

Пошук шляхів підвищення якості безперервного навчання педагогічних працівників, розвиток педагогічної майстерності, формування навичок науково-дослідницької роботи – пріоритетні завдання методичних служб різних рівнів. Крім того, організація методичного супроводу педагогічної діяльності, формування особистості педагога – це логічна послідовність взаємозалежних етапів діагностування, планування, корекції, оцінювання, реалізації процесу навчання, створення умов для ефективної роботи та позитивного результату. Важливою умовою успішного становлення вчителя, його інноваційної діяльності є створення комфортного освітнього простору, передусім, забезпечення фізичних, психологічних та навчально-методичних умов реалізації процесу навчання.

Створення сприятливої психологічної атмосфери навчання, яка характеризується взаємною повагою учасників процесу, доброзичливістю, супервізією та товариськими стосунками, – важлива умова ефективної організації методичної роботи. Відмова від гострої критики і покарань, забезпечення умов для вільного висловлювання власного бачення питань навчання, можливість

довести, захистити власну позицію забезпечують демократичність та сприяють творчості педагога, а творчість – це частина успіху освітянської справи. Здебільшого вчитель – це творча, ініціативна, ерудована та всебічно розвинена особистість, і завдання методичної служби – здійснювати науково-методичний та психологічний супровід освітньої діяльності.

У педагогіці є аксіома: інтелект формується інтелектом, характер виховується характером, особистість формується особистістю, успішні діти виховуються успішним учителем. Закономірно, що освічена людина в сучасному суспільстві – це не тільки і не стільки людина, котра володіє знанням, а індивідуальність, яка вміє здобувати, набувати знання, робити це цілеспрямовано, з потреби, вміє застосовувати знання у будь-якій ситуації. Не дивно, що найкращий педагог-методист – це та особистість, котра все сплановує, обмірковує, організовує, передбачає.

Якісно та продуктивно має працювати психологічна служба школи, забезпечуючи психологічний супровід кожного вчителя, позитивний мікроклімат у колективах, позитивний імідж системи освіти для громадськості. Сподіваюся, що результатом спільної роботи практичних психологів і вчителів стане новий тип освітньої установи, стратегія і тактика педагогічного колективу якої зорієнтована на дитину, її благополуччя й розвиток.

*Крупник З. І.,
викладач кафедри психології
та соціальної роботи ТНЕУ
Максим'як С. М.,
вчитель Тернопільської загальноосвітньої
школи № 14 імені Богдана Лепкого*

КУЛЬТУРА ЗДОРОВ'Я СУЧАСНОЇ МОЛОДІ ЯК СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНА ПРОБЛЕМА

У сучасних трансформаційних умовах відбувається переосмислення змісту, форм, методів і технологій навчання і виховання особистості у контексті формування системи ціннісного ставлення до власного здоров'я. У центрі уваги освітянської спільноти знаходиться визнання самоцінності людини як єдності фізичного, духовного і соціального.

Загальновідомим є твердження, що здоров'я – це скарб кожного громадянина, стратегічний ресурс держави, запорука розвитку міжнародної спільноти в цілому. Особливого значення в сьогоденні реаліях набуває стан здоров'я підростаючого покоління. Немає сумніву в тому, що генетичні, соціально-економічні та екологічні фактори знижують рівень здоров'я особистості.